

La Nació

Setmanari adherit a la "Unió Catalanista"

Redacció i Administració: CANUDA, 14, Pral.

Acció que no pot exercir el nacionalisme

En els pobles naturals, l'afirmació dels anhels i aspiracions nacionalistes no's produeix amb motiu d'una transitoria oportunitat, ni per una rauxada sentimental que s'apodera incidentalment dels homes components d'aquells pobles. I no's produeix així, perquè tots els moviments nacionalistes que arriben a concretar l'esperit dels pobles que condensen l'idealitat llur en el contingut ideològic del nacionalisme, són pobles que si han restat indiferents durant un més o menys llarg espai de temps, ha estat perquè tenien la consciència emboirada i no's donaven compte que, davant l'amplitud del món, ells tenien dret a fer la pròpia afirmació col·lectiva emparant-se en la seva ben determinada modalitat nacional.

Encara avui es discuteix què és el fonament i quines són les característiques que personalitzen als pobles i, per tant, són objecte de discussió, també, les raons, la base que els nacionalistes ens creiem posseir per a fer manifestació ben clara i explícita del nostre sistema de llibertat per a tots els pobles que una personalitat, que una voluntat nacional demostrin posseir. No anem ara a donar definicions de ço que són els pobles per nosaltres apel·lats naturals, ni volem acumular en aquestes ratlles justificacions per al criteri nacionalista que nosaltres propaguem i expandim.

Aimants com som de la instauració de tota mena de llibertats, tenim concebutat que l'ideologia nacionalista és encarnació d'un aspecte d'aquelles llibertats que encarrila la voluntat col·lectiva dels pobles conduint-la vers l'enfortiment de la vitalitat llur, emancipant-los de tutel·les i tributacions exòtiques i enriquint el general actuar del món amb particulars actuacions que no han d'exercir cap domini ni hegemonia esclavitzadora damunt d'altres pobles que, per natural dret, han de gaudir de facultats amplies per a ésser arbitres d'ells mateixos i poder disposar lliberament dels propis destins.

El dret a existir lliurement que, en general, avui no tenen regonegut les nacions serà un fet quan aquestes, adonant-se de l'influència que poden exercir en l'avenç de l'humanitat, vulguin aportar-hi el propi esforç ajudant amb

la llur acció a crear, a perfeccionar organismes humans que tinguin per missió afirmar les vitals orientacions deslliuradores, eixides de l'esperit dels petits pobles.

El nacionalisme, que l'obtusitat del cervell de certs homes posseïdors de rectilínies idealitats socials vol presentar com a idea mesquina i reclosa en les fites de determinats pobles, és ideal expansionista que aspira a intervenir en la totalitat de la vida del món fent-hi prevaler les diverses fases de cultura, de civilització, de benestar que en els petits pobles, per virtut de la concentració de forces i voluntats dels homes que els componen, s'hi produeixen.

estimuladora de les accions, de la vida tota d'altres pobles.

L'afirmació de llibertats nacionals que el nacionalisme suposa, mai ha de recloure's ni localitzar-se en un determinat indret de la Terra, puix el nacionalisme actua per a tot el món, perquè és la total llibertat de tots els pobles del món la finalitat que persegueix, el mou i el guia. És vast, és extens, per tant, el camp d'acció nacionalista, ço que vol dir que la seva tasca, és immensament grandiosa. I ho és encara més, perquè són majoria els pobles que, estoicament, van vivint l'artificial vida que no és la pròpia, sinó que són engrunes, deixalles de la vida que'ls grans estats domi-

nadors, indègudament viuen. Més res hi fa que així sigui. Ocasíó tindran, a no trigar gaire, tots els pobles naturals per a aixecar-se a fer la llur afirmativa manifestació vital, perquè l'estatisme absorbent i tiranitzador l'acció del temps l'emmenarà cap a la posta. I quan el moment de la posta, definitivament, pels estats dominadors hagi arribat, els pobles que no se sentin amb forces i careixin d'atributs per a constituir els llurs poders nacionals, per si sols i degut a ells sols, hauran de desaparèixer,

puix no representaran cap valor en el conjunt de llibertats que els pobles completament personalitzats formen.

L'afirmació, doncs, de les aspiracions i anhels nacionalistes dels pobles, espontàniament ha de sorgir d'ells mateixos, puix aquells que espontàniament no les facin prevaler i completament insensibilitzats no vulguin preocupar-se d'adquirir la personalitat que els cal, seran considerats com a pobles d'acció negativa i xorca i, per tant, representaran sempre afirmacions adverses al fi nacionalista. En aquests pobles cap sentiment de llibertat el nacionalisme hi farà florir. I és que el nacionalisme, ideal que es mou per generositats magnànimes, s'infiltra en l'esperit dels pobles esclavitzats que, soterrats i no posseïen una consciència, però no pot actuar, no pot exercir la seva acció afirmativa en aquells pobles, estoics o imbècils, que no solament no posseïen una ferma consciència, sinó que àdhuc rebutgen posseir-la.

En Francesc Macià a Barcelona

DEMÀ, A LES ONZE DEL MATÍ, EN LA SALA D'ACTES DEL C. A. DE D. DEL C. I DE L'I. (RAMBLA DE STA. MÓNICA, 25) CONFERENCIA PÚBLICA EN LA QUAL EL Digne PATRICI EXPOSARÀ LA RAÓ DE LA SEVA ACTITUT

A LA UNA DE LA TARDE, INICIAT PER L'UNIO CATALANISTA, TINDRÀ LLOC UN DINAR D'OBSEQUI A L'ABNEGAT CIUTADÀ DE CATALUNYA. SE CELEBRARÀ EN EL MUNDIAL PALACE—INSCRIPCIÓ: 6 pessetes

El nacionalisme condueix els pobles cap a l'universalisme, si bé el nostre concepte universalista no anul·la caràcters nacionals sinó que, afirmant-los, vol que tots ells, agermanats per altíssims interessos humans, a l'extendre entre els pobles seus llaços de voluntaria federació, constitueixin la salvaguarda dels més superiors i enlairats interessos del general benestar de la societat. Per això els pobles que en el seu esperit hi senten bategar l'afany d'amorosa intervenció en el desenvolupament de les modalitats socials més perfeccionadores, estimen la seva personalitat i ni la volen perdre ni la volen imposar damunt l'existència d'altres pobles. I és que els pobles lliurement constituïts, que són forts no pas per les accions de domini que exerceixen, però si per les accions lliurement afirmatives que en l'interior i exterior d'ells mateixos realitzen, són pobles on els perfeccionaments socials al produir-s'hi compleixen una funció generadora d'altres perfeccionaments i fecundadora i

JUDICANT

CERTAMENT, els fets reveladors de l'existència de la nacionalitat catalana persisteixen com totes les relacions ètniques dels pobles, puix hem de convenir, per l'evidència dels fets, que res pot, ningú, contra la predisposició natural de les coses.

Però, el que potser no perdura, el que potser porta esvaït, d'algun segle ensà, el nostre poble, és l'existència d'una consciència veritablement catalana; és la possessió de l'alt sentit ètic, de l'elevat grau de civisme que necessiten els pobles naturals per a imposar llurs respectes i consideracions davant del món. I que la coexistència d'aquests factors de l'integritat nacional no ha tingut efecte, ens ho prova l'inèrcia que ns ha aclaparat durant un lapse de temps massa prolongat, per cert; ens ho prova el deplorable estoïcisme amb que hem deixat fer als nostres polítics, mals representants, la major part, del genuí pensar i sentir de Catalunya.

Aquesta sigui, tal vegada, la causa que ns turmenta a tots els que sentim les ansies de veure implantades, en un demà feliç, el fruit de les nostres vindicacions, i, per això és, potser, que'l moviment nacionalista català passa aquest trànsit dolorós, caòtic, que sembla difondre's en el llot de les arcaïques organitzacions estatals.

Per això els homes que en aquesta hora angoixosa en la qual la pau d'Europa tota està sospesa d'un arranjament nacionalista, s'adonen de l'inacció, de la postració que aclofa els ideals de Catalunya i s'entreguen a la més intensa i forçada reflexió.

Poc s'ha fet, en realitat, després d'haver-se encès la foguerada patriòtica en les ànimes, un temps insensibles, dels catalans. Poca persistència han tingut totes aquelles energies que, al redós de la patria ofosca, tantost vesllumada per la primera halenada de regionalisme, s'esmerçaren. Si algun progrés s'ha fet, si alguna evolució s'ha assenyalat, no ha sigut altra que el progrés biològic que han sofert les generacions. No ha sigut altra que l'accentuació i desenrotlle normal d'aquest sentimentalisme amagat entre cendres que s'esvaïren al renàixer nostre esperit catalaníssim.

Però això és poc, puix, aquesta reintegració de la nostra personalitat, no s'ha pogut nodrir dels factors potentíssims de les nostres qualitats ètniques. Sinó pel contrari, ha tingut d'obrir-se pas entre la més gran cohibició, per part dels governs centralistes que sempre han procurat esvaïr els nostres peculiars costums i estrafer la nostra estructura nacional i han procurat que en l'escola on es motlleja l'ésser de les generacions futures s'hi conresés un ensenyament i una llengua no catalans.

I, davant de tot això, la majoria dels capdavanters del moviment català, per res s'han preocupat d'obrir les fonts que, contrarrestant aquesta expoliació paulatina, afirmen i constaten un conjunt nacional. Poca intensitat han portat les obstinades i justes campanyes que'ls nostres homes, nomenats representatius, iniciaren en defensa dels nostres drets i contra els règims absorbidors que ns subjecten.

Els directors dels agrupaments polítics que acollien, entre uns i altres, tot el voler dels

catalans, no l'han emmenat el poble pel camí breu i eficaç que li calia; no l'han induït pas a l'assoliment del gloriós montícul on obirar el dolç viure de les pàtries fetes afirmació col·lectiva. Aquesta expressió de la nostra ànima que en santa elegia glosava el nostre deixondiment, no l'han mirada amb l'imponència d'una modalitat psicològica que renaixia, que s'imposava i l'han transformada en un de tants nuclis polítics, que entre claudicacions i desviaments, ha anat descendint fins al toll de baixes passions i banals pompes, que és on porten les infecundes actuacions de la concupiscent política.

Emperò avui, sortosament, per damunt de tot aquest embrutiment polític, una sana llavor ha fet florida. Un nou tabernacle s'aixeca per salvaguardar el nostre esperit nacional, encloent les més enlairades concepcions ideològiques, els més nobles preceptes, que humanament ens sotmeten a l'irreductibilitat més absoluta per a proseguir nostra creuada.

Un agrupament hi ha hagut que ha anat fent via sòlidament, que ha guiat, serens els seus passos, al compliment de tot ço que sintetitzen nostres fretures, que ha seguit el seu romiatge sens màcula, sens altre ànhel que fer triomfants les nobles aspiracions de Catalunya. I aquest—ben honrosament ho podem dir—ha estat l'Unió Catalanista. Ha estat l'única que no s'ha inhibit mai de l'evolució del temps, l'única que ha respirat l'halè dels moderns corrents ideològics, fent-nos viure al nivell de la civilització europea; la que ha sentat els seus més sapientis principis humans i socials, al proclamar-se Nacionalista-Socialista, ungint-se d'aquests vincles d'amor que han d'agermanar a tots els pobles de la terra.

És per això que, malgrat el fatal decaïment a que ns havia sotmès el trist amorfisme que planà sobre el moviment nacionalista català, ha fulgurat en nostres venes un esperançador dalit, que ns guia a la prosèlita trajectòria, proclamada i practicada per l'Unió Catalanista.

A totes les voluntats nobles i dignes, disgregades pels innombrables desenganys del catalanisme a *modus vivendi*, que han professat bona part dels nostres representants, els sol·licitem, avui, que a nosaltres s'adhereixin, que cap a nosaltres vinguin i col·laborin al triomf dels nostres ideals, per fer viure el veritable símbol i concreció del pensar i sentir de Catalunya.

EMILI GILI I FERRAN

MIGRANYA,
DOLORS NEURALGICS,
FEBRES, Etc.

SE CUREN AMB

KALMINE

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia.,
J. SEGALÀ

Al detall: En totes les farmàcies
CAPSES D'UN CATXET: 35 cènts.

GUAITA

En les colles polítiques espanyoles, els canvis de Govern hi porten un enrenou tan gran, que tot se capgira, i a l'ensens, sempre pràctics, ho aprofiten totes elles per a encobrir-hi els seus fracassos.

Ara mateix, bé estem convençuts de l'inutilitat del parlamentarisme per a Catalunya; que l'acció, possible de realitzar els diputats a Corts, és nul·la; que, malgrat haver reunit tot el poble per a emportar-se'n l'autoritat d'un fort corrent d'opinió, no pogueren fer ni que's llegissin els projectes, qual fórmula és d'antic establerta en les Corts espanyoles, àdhuc quan volen enterrar una demanda que estimen justa. No obstant, ja s'inicien revifalles, i se fan preparatius per a fer entendre al poble català que si no ho lograren ahir poden lograr-ho demà, i nomenen a en Sala, de Tarrasa, Director de Comerç, i al Governador que envien a Barcelona ja'ns fan saber que gairebé tindrà facultats, abastament, per a concedir-ho tot, tot, ço que vol dir que poc hi mancarà si no ns porta la felicitat a domicili.

Ben segur, que hi han molts catalans dels que han fiat en tots el governants espanyols, que fien també ara en l'acció den Romanones, sens tenir en compte que els coneixements de bon governant no s'adquireixen en un canvi de situació, i que l'estimació no s'improvitza.

La mateixa política, el mateix Govern, en un mateix instant, ens mostra el revers de la medalla. Mentres per una banda ofereix estudiar el que més convingui a Catalunya—i no hi ha governant espanyol que no ho hagi ofert tantes vegades com se n'hi ha parlat,—per altra part l'Urzaiz, ministre d'Hisenda, fa saber que l'Estat només deu legislar en termes generals; ministre de Gràcia i Justícia ho torna a ésser en Barroso, el del Decret sobre les Notaries; i com digne coronament dels propòsits de tota una política essencialment centralista, ha sigut nomenat Director de primera ensenyança en Royo Villanova, qual presentació no fem per suposar-lo prou conegut de tots els catalans pel seu recent discurs contra l'ús de la llengua catalana en les Corporacions oficials catalanes.

La política espanyola, emperò, és tan desaprensiva, que no estranyarem aparegui algun dels polítics que a estones se fan passar per catalanistes, i trobem que Catalunya deu esperar... esperar sempre!

Així és la política espanyola i els que s'hi enlloten. Abans ens feien esperar en Planas i Casals i en Comas i Masferrer. Avui són els de la «Lliga» els que'ns volen fer esperar. Canvi de noms i de persones, però idèntica doctrina i una mateixa finalitat.—F.

Del món del treball

Dos triomfs i una feina a fer

EN pocs dies, l'estament obrer nostre ha assolit dos triomfs, encara que no sorollosos, importantíssims, no tant en l'aspecte material com moral:

Emparant-se en la puja que han fet els queviures de tota classe, paral·lelament amb els lloguers de les habitacions, els blanquejadors i tintorers de troques presentaren una demanda d'augment de jornal als patrons, aconseguint que el jornal sigui de cinc pessetes. Al cap de pocs dies, els blanquejadors, estampadors i cilindradors de peces — ram d'acabats — aconseguiren aiximateix un augment en el setmanal fins a vint-i-set pessetes. Tingui's en compte que en els primers l'augment és per dia de treball i en els segons per setmana: vol dir que, si fa o no fa, han quedat en igualtat de condicions; puix, si bé el jornal d'aquells és major, en canvi, aquests cobren les festes intersetmanals, i, si no és per força major, quan han començat una setmana, tenen dret a treballar-la tota, segons està, de temps, establert, i tal com s'ha complert sempre.

El triomf no ha estat molt important, materialment, com diem. Cap dels dos sindicats ha arribat a ço que demanava; però, per mitjà de la transacció, ha aconseguit una millora de sòus. I això, sense lluita. Veieu, ara, el triomf moral?

Una batalla guanyada sense lluitar presuposava que l'adversari regoneix la valor nostra. Una batalla sindical acabada a favor de l'obrer i sense vaga presuposa un gran triomf moral. Perquè no solament és el regoneixement tàcit de la força del sindicat per part dels patrons, sinó que, als ulls dels associats, fins als dels més apàtics i indiferents, ressalta l'importància i la força que l'associació té, i el prestigi de la col·lectivitat resta en peu per a noves conquestes. Nosaltres felicitem, per les victòries llurs, a uns i altres. I precisament per aquestes victòries tan poc sorolloses, més tan importants, hem vist possibles nous punts d'obrir per a l'actuació obrera. Direm els que són, preguntant, abans: Quina causa ha estat la primordial de les demandes obreres? Si no anem errats, l'augment de sòu, sempre justificat, i més en les actuals circumstàncies. Com s'ha pogut aconseguir sense lluita? Per la transigència, per la mutua transacció. Volem dir? Volem dir que l'obrer és una potència, però el patró és també una potència: ajunteu-les per a tot allò que'ls sigui comú i tindreu un instrument poderós que deixarà sentir l'influència seva arreu on intervingui. No creieu, però, que vulguem dir que, per un fet tan senzill com uns augments de sòu, obrers i patrons hagin de formar un tot armònic, d'anar per sempre més d'acord i s'apleguin en una associació única. Som dels que, en qüestions socials, més ben dit, en els afers entre el capitalisme i l'estament obrer, són terriblement *realistes*. Poc ens plau considerar les coses segons el sentiment, sinó segons la realitat. Per això, en totes les lluites obreres ens ha estat regoneguda una percepció i apreciació justes de les coses. Per tant, no anem a

situar-nos tan fora de la realitat, que considerem factible aquella unió. Més, per què, en totes aquelles qüestions que són comunes a patrons i obrers, no podria haver-hi una mena d'acord, una *entente*? Ara mateix podria fer-se quelcom en aquest sentit. Els obrers han vist augmentats llurs guanyos, més això els serà d'una molt relativa eficàcia, si els queviures van pujant, per les maniobres dels que negocien amb la fam de les multituds.

És aquí que volíem portar al benèvol lector. Obrers i patrons, podrien dirigir-se juntament als poders públics de l'Estat espanyol i dir-los, ben alt i ben clar, que ço que, per l'ineptitud o complicitat seva, si no per ambdues coses, passa ara, mereix una cosa semblant a la força. Creieu que faria poc efecte, a baix i a dalt, un llenguatge com aquest? Creieu que seria poc imponent veure com vinticinc o trenta-mil obrers, amb els patrons respectius al costat, s'encaren amb els poders públics i els diuen:

«Sóu uns ineptes, ja que no cosa pitjor. Veieu com se roba al poble; contempleu impassibles com els queviures van pujant, de dia en dia, per les especulacions de negocijadors sense entranyes. Se dona el cas que a les terres que formen l'Estat espanyol, allunyat del teatre de la guerra, situat en lloc privilegiat en aquesta època d'inquietuts, amb un terrer fecunde i ric, es menja més car que en alguns dels països bel·ligerants. Què espereu per a posar remei al mal? Espereu, potser, que l'indignació nostra ens llenci al carrer, per pendre'ns la justícia que no se'ns fa, i així vosaltres tenir motiu per a fer-nos callar a trets i a cops de sabre? Si tant ens apureu, pot ser que un dia ens decidim a l'acció, i aleshores veurem fins on arriba la força que teniu. Us parlem així perquè no tenim cap mena de confiança en els que's diuen nostres representants ni en el vostre Parlament ni en l'ànima que us aguanta. Tota la política vostra és una farsa, quan no una mentida sagnant. Governeu amb l'intriga i l'engany, i tot el patriotisme vostre consisteix en protegir els amics, les grans empreses i aguantar-vos al poder. Fa riure sentir-vos parlar de patriotisme i sentir-ne parlar als que's diuen representants nostres. Us repetim que el Parlament és una farsa. Ja no creu quasi ningú en les paraules de diputats i senadors. No hi ha sinceritat ni veritat en els actes ni en les paraules llurs. Quan ens fan una prometença, ja pensen l'excusa de què es valdràn per no complir-la. Quan us amenacen amb els punys

closos, ens fan l'efecte de grans titelles que baixaran els punys i s'ajupiran tots ells tan bon punt convingui al que fa moure les grotesques figures del retaule. De dignitat política, o bé en saben molt poc o no'n saben res. Quan un home té un gest de sinceritat, de valentia i diu les coses pel seu nom, el tracteu d'il·lús, de boig o de covard. Val més, per a tots vosaltres, viure en aquesta atmosfera de podridura i engany que obrar honradament. Per això us diem que no creiem ni en vosaltres ni en vostres obres ni en vostres propòsits ni en vostre patriotisme, la més grossa i sagnant de les farses per vosaltres representades. Més, nosaltres som súbdits de l'Estat que governeu, i paguem els tributs que'ns imposeu, contribuim a totes les càrregues, i donem, quan us convé manar-nos-ho, la sang nostra. Per tot això, tenim dret a exigir-vos que governeu també en profit nostre i no d'uns quants solament; tenim dret a exigir-vos que vetlleu per nostra salut i per nostres béns. Heu de saber que necessitem més aliments i que siguin millors i més econòmics; que necessitem mercats per als productes del treball nostre. Que no volem, en una paraula, que els polítics d'ofici visqueu a despeses de l'Estat i, que per complicitat o ineptitud, deixeu que a nosaltres se'ns robi.»

Creieu que això no és possible? Sí que ho és. Voler és poder. I creieu que si un estament industrial donava l'exemple, veurieu com el seguirien els altres. Perquè tothom n'està cansat ja de tanta farsa, de què es jugui tan impunement amb el poble, amb sa bona fe i amb sa misèria. I això no tindrà fi, mentre no's canviïn radicalment els procediments d'intervenció en la marxa de l'Estat.

Jo us vui ara preguntar a vosaltres, tintorers de madeixes, estampadors i blanquejadors: Fins on guarirà els mals vostres l'augment de sòu que heu tingut? Vosaltres mateixos compteu i reflexioneu: Per un costat, seguiràn pujant els queviures; per l'altre, vindrà la següent gradació: els patrons tintorers i blanquejadors de madeixes us han apujat el sòu, però ells apujaran la mà d'obra als teixidors; els patrons del ram d'acabats també us han augmentat el sòu, més també carregaran la mà d'obra als patrons de teixits i estampats. El fabricant dels teixits farà pagar, naturalment, més cares les mercaderies al magatzemista; el magatzemista al detallista, i el detallista a vosaltres, a mi, a tots. I com que el blanquejador, el teixidor, l'acabador, el magatzemista i el detallista, si la puja que'ls correspon per l'augment vostre ha estat de 4, ells ho pujaran a 4'50 o 5, resultarà que correràn més diners i prou. Si els augments en els sòus anessin seguits d'una baixa en els queviures i els lloguers, l'augment que se us ha fet seria de gran utilitat; ara no servirà quasi de res.

Per què no provar d'unir-vos per un moment, obrers i patrons, per plantejar, clarament, enèrgicament, als poders constituïts el problema o els problemes que a tots us afecten? Jo crec que seria d'una eficàcia decisiva i immediata.

Amb Governos com aquests i representants com els que tenim, no hi caben les mitges tintes. Es prescindeix dels uns i s'encara valentment amb els altres.

PERE CASALS

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS : : REPRESENTACIONS

: : ADMINISTRACIÓ DE FINQUES : :

CABIE : SUBUR APARTAT DE CORREUS : 226

: : SANTIAGO DE CUBA : : :

La qüestió de les aigües ⁽¹⁾

Dels "Anals de l'Academia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya". Acta de la sessió del dia 16 de Juny de 1915.

Resultat d'anàlisis bacteriològics d'aigües de Barcelona.

Després del primer dictamen de la Subcomissió tècnica de la Comissió Sanitària d'Entitats barcelonines que trobà les aigües infectades, s'acorda per aquella, amb l'objecte de recollir el major nombre possible d'anàlisis, que's reunissin als seus els que's feien en altres laboratoris, ja com es feia a l'Academia, per indicació de l'alcalde, ja particularment, amb el sol objecte de contribuir a caracteritzar bacteriològicament les nostres aigües.

Els resultats d'aquests anàlisis practicats pels bacteriòlegs i en els laboratoris que's mencionen són els que consten en el dictamen que segueix, que s'entregà a la Comissió Sanitària i aquesta feu conèixer a les autoritats i que nosaltres hem cregut que devia conèixer l'Academia per a que pugui tenir-los presents en les seves actuacions pel bé i per la salut de Barcelona:

En la Ciutat de Barcelona, a trenta d'Abril de mil nou cents quinze, reunits els abaix firmats Alvar Presta i Torns, Ricart Moragas i Gracia, Francesc Gallart i Monés, Josep Agell i Agell, Albert Lleó i Morera, Josep Grifols i Roig, Antoni Fita i Trias, declaren: que en la continuació dels anàlisis bacteriològics de les aigües de fonts públiques de Barcelona fets per encàrrec de la Comissió Sanitària d'Entitats de Barcelona han procedit, durant els dies que després es detallaran, a la captació de vintiset mostres d'aigua de la font del carrer de Rosselló, xamfrà Muntaner, en un període que comença el dia 3 de Març i fineix el dia 13 d'Abril.

RESULTATS DELS ANÀLISIS

1.er Ha sigut caracteritzat el B. d'Eberth, en les mostres captades els dies: 3, 4 i 7 de Març.

2.^{on} S'ha trobat un bacil que presentava tots els caràcters assignats a l'Eberth, que desviava el complement, però que no aglutinava amb serum específic, més que al 1/50, per ço que no's dona com a segur d'Eberth, en les mostres captades els dies 5, 6, 12 i 17 de Març.

3.er L'investigació del B. Coli Comunis, ha donat el següent resultat en les investigacions fetes en els dies que a continuació es detallen:

Dia 3 de Març.	1.000	B. Coli per litre.
> 4	1.000	> > > >
> 5	1.000	> > > >
> 6	1.000	> > > >
> 7	1.000	> > > >
> 8	200	> > > >
> 9	1.000	> > > >
> 10	200	> > > >
> 11	200	> > > >
> 12	000	> > > >
> 13	200	> > > >
> 15	100	> > > >
> 16	200	> > > >
> 17	100	> > > >
> 18	200	> > > >
> 20	1.000	> > > >
> 22	00	> > > >
> 23	1.000	> > > >
> 26	200	> > > >

Dia 27 de Març.	200	B. Coli per litre.
> 29	100	> > > >
> 30	1.000	> > > >
> 31	2.000	> > > >
> 2 d'Abril	20.000	> > > >
> 5	4.000	> > > >
> 9	4.000	> > > >
> 13	100	> > > >

Els mètodes d'anàlisis i procediments seguits han sigut exactament els mateixos que amb tot detall s'especifiquen en els anteriors dictamens.

L'abaix firmat Albert Lleó i Morera, Doctor en Medicina, Professor veterinari, Professor de Bacteriologia y Quefe del Laboratori Bacteriològic de l'Academia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, etc., declara:

Que per encàrrec de la Comissió Sanitària d'Entitats de Barcelona, ha procedit durant el període de temps comprès entre el 9 de Març i el 16 d'Abril darrer a l'anàlisi de 26 mostres d'aigua procedents de la font pública de Canaletes i d'altres 26 de la font pública del carrer de la Portaferrissa, tocant a la Rambla per a determinar la presència i en cas afirmatiu la quantitat del B. Coli Comunis, havent donat el resultats que a continuació s'expressen:

Mes	Dies	F. de Canaletes	F. de la Portaferrissa
Març	9	250	200 B. Coli pel litre.
>	10	200	200 > >
>	11	200	250 > >
>	12	250	00 > >
>	13	00	00 > >
>	15	250	200 > >
>	16	250	200 > >
>	17	200	200 > >
>	18	200	200 > >
>	20	200	00 > >
>	22	00	200 > >
>	23	200	00 > >
>	24	00	00 > >
>	26	00	200 > >
>	27	250	250 > >
>	29	00	00 > >
>	30	200	1.000 > >
>	31	200	00 > >
Abril	6	200	200 > >
>	7	200	200 > >
>	8	209	00 > >
>	9	200	1.000 > >
>	10	00	200 > >
>	12	100	00 > >

Abril	13	00	200 B. Coli per litre.
>	14	200	200 > >
>	15	00	200 > >
>	16	00	2.000 > >

L'abaix firmat, Josep A. Grifols i Roig, Doctor en Medicina i Cirurgia i Quefe del Laboratori d'Histo-Pathologia del Hospital de la Santa Creu, declara:

Que per indicació del Dr. Lleó i Morera ha procedit, durant el període de temps comprès entre el 24 de Març i el 17 d'Abril, a l'anàlisi de mostres d'aigua procedents de la font pública situada al carrer del Carme tocant a l'edifici del mentat Hospital, per a determinar la presència i quantitat aproximada de B. Coli Comunis.

Dec fer constar els següents resultats:

Març dia 24 s'hi troba	200 Coli per litre.
> > 25	200 > >
> > 26	100 > >
> > 27	200 > >
> > 28	200 > >
> > 29	200 > >
> > 30	200 > >
> > 31	200 > >
Abril > 7	200 > >
> > 8	1.000 > >
> > 9	20.000 > >
> > 10	20.000 > >
> > 14	200 > >
> > 16	100 > >
> > 17	100 > >

L'abaix firmat, Antoni Fita i Trias, Doctor en Farmàcia, ex-alumne de l'Institut Pasteur de Paris, Quefe del Laboratori del Hospital de Nens Pobres de Barcelona, declara:

Que per encàrrec i a petició de la Comissió Sanitària d'Entitats de Barcelona, ha procedit a l'anàlisi bacteriològic de 17 mostres d'aigua, captades personalment a la font del xamfrà dels carrers de Bailèn i Valencia, en els dies que després es diran havent donat els resultats següents, seguint exactament els procediments i mètodes descrits en els dictamens de la Subcomissió tècnica d'anàlisis de la Comissió Sanitària abans mentada.

1.er S'ha caracteritzat el B. d'Eberth de forma bacilar, pels seus moviments propis, per no pendre el Gram, per cultivar en mitjans fenicats a 42°, per no virar el Drigalski, per no coagular la llet, i per aglutinar a 1/300, en la mostra captada el dia 11 de Març últim.

2.^{on} S'ha caracteritzat el B. Coli Comunis en les mostres captades els dies i en les proporcions que's detallen a continuació:

Dia 11 de Març	100	B. Coli per litre.
> 12	200	> >
> 13	200	> >
> 15	200	> >
> 17	100	> >
> 18	200	> >
> 20	1.000	> >
> 22	1.000	> >
> 23	1.000	> >
> 26	200	> >
> 27	200	> >
> 29	100	> >
> 30	1.000	> >
> 31	1.500	> >
> 5 d'Abril	1.000	> >
> 9	1.500	> >
> 13	200	> >

Tallers Gràfics Josep Sabadell & C.^a

Stat. en Cta.

Obres de text = Revistes = Periòdics
Fascicles = Catàlegs = Circulars = Factures = Talonaris = Memoràndums = Esqueles mortuòries = Targetes i tota mena de treballs comercials

Casa especial per a Carnets = Calendaris i Etiquetes en rellén

Mostruaris de totes menes i Llibres ratllats
Relligats de luxe i econòmics

Mallorca, 257 bis - BARCELONA

TELEFON 7210

(1) Vegi's els números 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 21 i 22 de LA NACIÓ.

En la ciutat de Barcelona, a 1.er de Maig del 1915, reunits Josep M.ª Teixidor i Josep Barella, metges director i agregat respectivament del Laboratori Bacteriològic del primer dispensari antituberculós, exposen els resultats de l'anàlisi bacteriològica que han practicat de l'aigua de la font del carrer de la Diputació, cantonada al Passeig de St. Joan, amb motiu d'haver sigut sol·licitat el seu concurs pels companys que constitueixen la subcomissió tècnica de la Comissió Sanitària de Barcelona, i és com segueix:

Any 1915	Gener	dia	5	Bacil Coli	1.000	per litre.
»	»	»	11	»	»	200
»	»	»	30	»	»	100
»	Febrer	»	6	»	»	0
»	»	»	10	»	»	100
»	»	»	20	»	»	0
»	»	»	28	»	»	0
»	Març	»	4	»	»	200
»	»	»	18	»	»	1.000
»	»	»	25	»	»	1.500
»	»	»	29	»	»	1.000

En les plaques d'aquesta última sembla hi ha colonies que per les reaccions que presentaren creiem que's tracta del bacil fecalis alcaligenes.

L'abaix firmat, Xavier Aragó, farmacèutic, declara:

Que a petició de la Comissió Sanitària d'Entitats de Barcelona ha procedit durant el període de temps comprès entre el dia 18 de Març i 26 d'Abril últim al anàlisi de 22 mostres d'aigua, procedents de la font situada a la plaça d'Urquinaona entre els carrers de Claris i Llúria, en els dies que després es diràn, havent donat els resultats següents, seguint exactament els procediments i mètodes descrits en els dictamins de la Subcomissió tècnica d'anàlisi de la Comissió Sanitària abans esmentada:

18 Març	:	posit.	B. Coli	posit.	estafilococcus aureus
19	»	»	»	»	»
21	»	»	»	»	»
22	»	»	»	»	»
23	»	negat.	»	»	»
24	»	»	»	»	»
26	»	posit.	»	»	»
29	»	negat.	»	»	»
30	»	posit.	»	»	»
6 Abril	»	»	»	»	»
9	»	»	»	»	»
10	»	»	»	»	»
12	»	»	»	»	»
13	»	negat.	»	»	»
14	»	posit.	»	posit.	estafilococcus aureus
15	»	negat.	»	»	»
16	»	posit.	»	»	»
17	»	»	»	»	»
18	»	negat.	»	»	»
20	»	posit.	»	»	»
24	»	»	»	per litre	10.000
26	»	»	»	»	1.000

Després de donar compte d'aquests resultats, creiem inútil tot comentari. La magnitud dels fets és tan evident, la nostra pèssima situació es veu tan clara, que preferim que'ls senyors acadèmics es fixin més amb els fets, que amb les paraules, sempre meys importants i menys demostratives, que nosaltres podríem dir-los,

DR. A. LLEÓ I MORERA

MERCERIA = ALBERT BONET = CLARIS, 15
Adornaments per a vestits de senyora
GRANS NOVITATS = PREUS REDUITS

Per la Llengua Catalana

SEQUEIXEN amb gran activitat les tasques organitzadores de la Diada de Cap-d'any, perquè sigui una d'aquelles solemnitats memorables en l'història del renaixement català.

El Comitè executiu, igual que les diferents Comissions que laboren al costat seu pel millor èxit de la Diada de la Llengua Catalana, estan força esperançats, puix de totarreu de Catalunya van rebent-se entusiasmes adhesions.

A més del Missatge — den Rovira i Virgili — que a continuació insertem, el qual s'ha enviat a tots els periòdics de Catalunya perquè sigui reprodutit, podem avançar, avui, que, a Barcelona, s'estàn organitzant conferències, mítings, una solemnitat teatral i altres festes, essent dedicats tots aquests actes a honorar la parla catalana i com a desagravi de les escomeses que darrerament ha sofert en una de les Cambres parlamentàries de l'Estat espanyol.

En el número vinent podrem ésser més concrets, ja que, avui, maica, encara, relligar alguns detalls per a fixar els actes que's celebraran i determinar els locals on tindran lloc.

Heu's aquí el Missatge suara esmentat i que s'ha dirigit a totes les entitats catalanistes:

Honorable ciutadà:

Recents escomeses rancunioses de què ha estat objecte la llengua de Catalunya en el Parlament espanyol, han fet créixer en l'opinió catalana el sant anhel de glorificar el nostre idioma i de restituir-lo al lloc sobirà que li pertoca i que l'imposició tirànica de l'Estat unitari s'entocudeix en negar-li.

Moguts per aquest anhel, els representants de les entitats catalanesques de Barcelona, reunits en l'Assemblea celebrada al «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria» el 4 de Desembre corrent, va adoptar per unanimitat, les següents conclusions:

Interessar dels poders públics que a la major brevetat possible sigui establert:

1.er Que en les escoles públiques de Catalunya sigui obligatori ensenyar als deixebles en l'idioma català.

2.^{on} Que en les Universitats, Instituts i Escoles Normals de terra catalana s'estableixin càtedres, també obligatòries, de Llengua, Història i Literatura catalanes.

3.er Que per a exercir qualsevol càrrec públic a Catalunya, sigui també obligat conèixer perfectament la llengua catalana parlada i escrita; i

4.^{art} Que sigui respectat i regonegut oficialment el dret dels catalans a usar son idioma propi en tots els actes de llur vida pública i privada.

Cal ara que el poble de Catalunya ratifiqui aquestes conclusions i realitzi l'esforç necessari per a fer-les triomfar. Amb aquesta finalitat, ha estat pres l'acord d'organitzar la *Diada de la llengua catalana*, que ha de celebrar-se a tot Catalunya el dia de Cap-d'Any.

Per a solemnitzar la Diada patriòtica i per a manifestar la voluntat popular favorable a les conclusions adoptades, aquest Comitè ha decidit adreçar-se a totes les entitats autonomistes de la nostra terra, pregant que organitzin, per al dia de Cap-d'Any, els actes següents:

a) Petició a l'Ajuntament, feta per una comissió prèviament designada i acompanyada pels ciutadans de la localitat, perquè en la vida municipal sigui usada i honorada la nostra llengua nacional.

b) Petició, feta per comissions de pares de família als mestres de les escoles públiques i de les privades on no sigui empleada la parla catalana com a llengua d'ensenyança, perquè al menys ensenyin als petits deixebles, de llegir i escriure correctament la llengua nadiua.

c) Reunions públiques en les quals siguin ratificades les conclusions de l'Assemblea de Barcelona.

d) Tots aquells altres actes i festes que en cada localitat es cregui oportuns, encaminats a l'analliment de l'idioma català.

De vos i de l'entitat que dignament presidiu, esperem un concurs decidit i entusiasta a la *Diada*. Per la glòria de la nostra llengua, ànima nostra; per l'esdevinidor de la cultura catalana, que necessita l'instrument insubstituïble del llenguatge propi; per la dignitat i per la llibertat dels catalans, vos ho demanem amb fervent prec.

Visqueu molts anys per la causa de Catalunya.

Barcelona, 14 de Desembre de 1915.

Per l'Unió Catalanista, Dr. D. Martí i Julià.—Per la *Lliga Regionalista*, Raimond d'Abadal.—Per el *Centre Nacionalista Republicà*, Pere Corominas.—Per el *Bloc Republicà Autonomista*, Francesc Layret.—Per el *Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria*, J. Puig i Esteve.—Per l'*Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya*, H. Puig i Sais.—Per l'*Ateneu Barcelonès*, Dr. Josep M.ª Roca.—Per la *Juventut Nacionalista de Catalunya*, Ricard Giral i Casadesús.—Per la *Juventut Nacionalista*, Carles Jordà.—Per la *Juventut Nacionalista Republicana*, Albert Solsona.—Per la *Juventut Republicana Nacionalista*, J. M.^a Pi i Suñer.—Per la *Junta d'Afirmació Catalana*, Josep Carner.—Per l'*Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana*, M. Folguera i Durán.—Per el *Centre Excursionista de Catalunya*, Jaume Massó i Torrents.—Per l'*Orfeó Gracienc*, Martí Matons.—Per el *Col·legi de Sant Jordi*, F. Fios i Calcat.—Per la *Veu de Catalunya*, Josep Morató.—Per el *Poble Català*, Pere Corominas.—Per l'*Esquella de la Torratxa i La Campana de Gràcia*, A. Rovira i Virgili.—Per *Renaxement*, M. Alcántara i Qusart.—Per LA NACIÓ, Joaquim Delclòs.—Per el *Teatre Català*, Francesc Curet.

NOTES.—Per a l'organització dels actes esmentats convé que en cada localitat es constitueixin Comitès o comissions que deurien estar formades, a poder ser, per representants de totes les associacions autonomistes i dels orfeons, periòdics, entitats culturals, etc. Que en cada població hi hagi qui prengui l'iniciativa i que tots els que estimin la nostra parla s'acoblin al seu redós!

—A les comissions o comitès locals se'ls prega que's posin en relació amb aquest Comitè Executiu que té son estatge en el casal del C. A. de D. del C. i de l'I., Rambla de Santa Mònica, 25. El Comitè Executiu de la *Diada de la Llengua Catalana* es complaurà en donar a tothom les instruccions que se li demanin i sobre tot agrairà que se li facin a saber tots els actes que areu s'organitzin, i un cop i immediatament de celebrats els mateixos, l'èxit i importància que hagin tingut. Això podrà fer-se per lletra, telegrams o telefonemes, etc.

En Francesc Macià a Barcelona

DEMÀ, diumenge, a les onze del matí, en Francesc Macià donarà una conferència pública en la gran sala de festes del C. A. de D. del C. i de l'I. explicant al poble de Barcelona els motius de la seva retirada del parlament de l'Estat espanyol.

Amb aquesta ocasió, l'Unió Catalanista ha pres l'iniciativa per a la celebració d'un àpet d'obsequi a dit abnegat patrici, que tindrà lloc demà mateix després de la conferència referida.

L'«Unió», cal anunciar-ho, fa constar que no organitza aquest acte com exclusiu de la seva comunió política sinó que prega es considerin en igualtat de circumstàncies per assistir al mateix tots els amics i admiradors del senyor Macià qualsevol que sien llurs tendències mentre sien basades en l'amor a Catalunya i als seus drets.

El dinar tindrà lloc en el Mundial Palace. El preu del cobert és de sis pessetes.

Es poden recollir tickets fins avui, dissabte, en les oficines de l'Unió Catalanista—Canuda, 14, principal—al C. A. de D. del C. i de l'I.—Rambla de Santa Mònica, 25—i a la Cooperativa Mutual Catalana—Pont de la Parra, 5.

Pels homes que lluiten per la llibertat del món

HOMES i dones de Catalunya: En aquestes festes de Nadal que s'apropen i que tots vosaltres les passareu en les tranquils llars vostres, penseu que hi ha una infinitat d'homes, entre els quals s'hi troben més de dos milers de catalans, que no tenen qui directament d'ells se recordi; penseu que—encauat en una trinxera o ferit en un hospital—deu trobar-se algú d'aquests voluntaris catalans, que, per a abatere l'imperialisme, no han vacil·lat en donar llur sang. No podrieu, vosaltres, prescindint de secundaries opinions, triar-ne un per a dir-li que us recordeu d'ell i enviar-li quelcom que endolceixi els moments terribles que deu passar? Penseu que hi ha més de dos milers d'homes de la nostra raça que exposen llurs vides només que per a conquerir el triomf de la llibertat dels pobles i dels homes. No us imagineu l'alegria, la joia que en l'esperit de l'home per vosaltres escollit s'hi produirà al rebre la finesa que li haureu dirigit o el record que li haureu dedicat. Llegiu, llegiu, les lletres que dirigeixen dos d'aquells soldats beneficiats a dugues xamoses nenes barcelonines, que, a més d'escriure a un català, una d'elles escriu a un belga i l'altra a un rosellonès:

Ma estimada petita Alegria:

Us escric aquesta lletra per a desitjar-vos bona salut a vós i a vostres avis i oferir-los tots els respectes. Jo no sé pas el temps que fa en vostre país, més aquí fa vuit dies tenim molta neu i fortes gelades; de manera que m'heu fet molt de bé amb la garibaldina que heu tingut la bondat d'enviar-me; creieu que, després de quinze dies de campanya, he dormit calent i ben tranquil, amb la garibaldina i el passamuntanyes — barretina, que dieu vós — per a cobrir-me el cap, car això fa bon estar i les nits són fredes. Jo us dic, petita *soeur*, que penso en vós com en mos dos petits infants i en ma muller, i jo us veig tan bona com sou, que amb tan bon cor m'heu volgut enviar també dolçors com ço que'n dieu panellets, a un pobre *pelut*, car jo no sóc més que un estranger per a vós; més si jo puc retornar a mon país, sà i salvat, com jo penso, no us oblidaré mai i en parlaré a mos fills de ma petita *soeur* de Catalunya. Donareu les bones festes a vostres avis. I que un jorn vindrà que la França i la Bèlgica sortiran victorioses contra els barbres dels *boches*, assassins de dones i d'infants, i tindran, un dia, el càstig que's mereixen; això serà llarg, emperò la venjança esdevindrà més terrible, car no podran sempre resistir-nos, malgrat les destroces horroroses que fan a Rússia; i el jorn de la victòria, aquell dia, serà el de la recompensa nostra pels sofriments que haurem passat durant aquesta guerra infame, car per a nosaltres, els *peluts* del Nord, nostre sofriment és gran, car penseu, ma petita amiga, que fa setze mesos que no sé pas si els meus existeixen encara, i ells tampoc deuen saber res de mi.

Sens més que dir-vos, espero vostra resposta amb impaciència, car sou l'única persona que en mi ha pensat i de qui jo he sabut res des de fa més d'un any.

Rebeu mos sentiments més respectuosos.

E. G.

Mademoiselle Enriqueta

Jo no sabré mai reconèixer-vos vostra bondat i noblesa de cor que teniu per a mi fent-me arri-

bar un paquet, que m'és d'una gran utilitat.

Sense conèixer-vos, reconec en vós l'ànima generosa de nostra Catalunya, ço que promet fer de vós, un cop gran, una dama plena de bondat, de gran honor per a vostre poble. Mil voltes gràcies per les atencions de vostre paquet, tan delicadament embalat. Jo voldria escriure-us en català, nostra parla maternal, tan harmoniosa, sobre tot a Barcelona, ciutat la més hermosa d'Iberia, emperò tinc temor de fer masses faltes i de que us burlessiu de mi; és la manca de costum que això fa; us prego que no us hi formalitzeu, que m'acordeu vostra gran indulgència, i un altre dia provaré de correspondre-us en català.

Jo us sóc ben reconegut pels sentiments que demostreu pel nostre exèrcit. Si, des de que ens batem, un sol jorn hem desmerescut en res de nostra raça catalana, i si nostre país és encara trepitjat pel peu de l'enemic, és degut solament a la manca d'armament del principi; avui, nosaltres sobrepugem a aquells maleïts i els imposarem ben aviat nostres condicions.

Nosaltres també, catalans, devem laborar per treure de nostra estimada Catalunya aquests folls, aquests violadors de contractes, aquests acaparadors de llibertat, d'indústria i de comerç. Ells havien petjat ja casa nostra i no'ns adonàvem de llur ofenes enganyadores.

Jo sóc lluny de ma família, que sofreix per tenir-me lluny i en perill, emperò, la guerra fïda, rependré mon treball dels camps i en mig de ma família, amb mon amor i mon jornal, tornaré la felicitat a una llar i seré feliç de no sentir ja més el soroll de les metralladores.

Jo sóc de M***, petit vilatge a dos kilòmetres de la frontera, més, què dic, frontera, que no hi ha per a nosaltres Pirineus, per a nosaltres, germans del Rosselló i de Catalunya.

En fi, jo acabo desitjant-vos, a vós i a vostres pares, felicitats sens terme i bona diada de Nadal; i'jamai oblidaré vostra generositat.

Mos sentiments més respectuosos.

Visca la França! Visca Catalunya!

B. J.

Catalans, homes i dones de nostra terra, testimonieu, davant del món, la generositat de Catalunya!

ARNAU DE VILANOVA

AL VOL

HA caigut el Govern; una altra legislatura i unes altres Corts acabades. Un altre fracàs per als parlamentaris catalans. De la Solidaritat ençà, que els parlamentaris contrauen compromisos i no'n compleixen ni un.

Ara, darrerament, els diputats radicals i tot, s'ajuntaren a la generalitat dels representants de Catalunya i, solemniament, a la Plaça de Sant Jaume, davant del poble, prometeren, es pot dir que juraren, imposar els projectes econòmics, que afirmaren són una necessitat per a Catalunya. La veritat és que els tals projectes econòmics són convenients a la burgesia—i per això s'hi ajuntaren els radicals—més que favorables, directament s'entén, a la totalitat de Catalunya; i malgrat l'interès burgès que movia a tots els pidolants, alguns dels quals del cim del Tibidabo estant havien pretès espantar a l'Estat menaçant-lo amb sublevacions obreres, perquè es veu que la burgesia entén que, a més de produir, els obrers han d'ésser una acció de revolta que s'imposi a l'Estat per a benefici pur i exclusiu del capitalisme, i, malgrat, repetesc, l'interès burgès, per a tots ells suprem interès que'ls movia, han fracassat de nou, perquè a tots i a cada un d'ells, dels parlamentaris catalans, els

manquen una pila d'atributs que no's posseeixen i l'acció representativa està tocada de les tares degeneratives que són característiques del parlamentarisme espanyol.

Han fracassat els parlamentaris de Catalunya perquè duen el pecat d'origen de la Solidaritat, que no fou un alçament, que no fou res més que un ajupiment d'un moviment social noble i digne de renaixença i de llibertat, que, a l'anar-se a redreçar, ajupí la testa i consentí l'humiliació d'afalacs exòtics i de redemptors irredimits. Els parlamentaris catalans s'han oblidat del compromís preu que a la diada de la Solidaritat contra-gueren, del compromís de no parar fins a la derogació de la llei de Jurisdiccions, compromís que no ha prescrit i que no prescriurà mai, perquè els compromisos lliberadors no prescriuen fins i tant que són complerts i és assolit l'objectiu de llibertat que imposen.

Els parlamentaris catalans ja'n tenen qualque remordiment, inconscient, si es vol, i per això, de la Solidaritat ençà, repetides vegades han acudit al poble, cercant reforçament pels esperits, que se'ls senten febles, i com volent que Catalunya no dubti que estan sempre determinats a les més nobles actituds per tal de complir amb la pària. El que és que ja cap català en fa cas, i és a la patria espanyola on pretenen fer por amb el propòsit d'exercir coacció als poders executius, que tan ràpidament es mouen a l'Estat espanyol.

Aquí a Catalunya es té memòria; també es té, però, massa bona fe. A qualsevol instant que's pretengui redreçar el poble, vibren els esperits, i malgrat tots els desenganys haguts, malgrat la ridícula assemblea de l'Orfeó Català, malgrat la renúncia de l'acta de diputat per l'Anfós Suñol, malgrat punys menaçadors que no s'havien d'abaixar, malgrat actes que s'havien de renunciar per a tornar a Catalunya, malgrat—dient-ho d'un cop—totes les dites d'actuar de parlamentaris normals, havent sempre els fets desmentit les promences, el poble, massa bò, potser — amb tots els perdons—massa babau, es redreça i acut a reforçar, amb l'adhesió seva de fortitut i determini, l'imprecació, que's fa veure que és irada, dels parlamentaris, imprecació que tampoc determinarà el més lleu efecte.

I quan, en aitals casos, l'Unió Catalanista es nega a contribuir an aqueixa farsa, l'Unió Catalanista, que no demana pas que els parlamentaris es portin com a representants seus, que no més vol que compleixin amb els compromisos que ells, els parlamentaris, voluntariament, ells mateixos s'han imposat, totes les indignacions, totes les mal'intencionades ironies ha de suportar perquè no s'avé a pendre part a la farsa ni pot consentir que, en nom i representació de Catalunya, es segueixin els mateixos viaranyes de perversió política que principalment són la causa del trist estat de la nostra Catalunya.

Mireu: ara mateix, un diputat, en Macià, ha complert el compromís contret, ha renunciat l'acta que no li servia per a realitzar normalment el comès parlamentari que la representació de diputat per Catalunya li imposava i que els parlamentaris havien promès al poble, a la Plaça de Sant Jaume, des del balcó de cà la Ciutat; i bé, tots els parlamentaris restants li desaproveu, i Catalunya no haurà esment del veritable significat del determini d'en Macià, perquè ells, els parlamentaris que l'obligaren a anar-se'n del Parlament, fan el buid perquè ni el sentiment ni la consciència de la patria se'n adonin.

Ara, l'excusa serà el canvi de Govern; això, però, són excuses de niciesia. Les orientacions polítiques han de tenir previstes totes les contingències. Les excuses que's donin són de mal pagador.

L'únic que cal demanar, i això ben fervorosament, és que no facin fer més comèdia al poble. Això és, sempre, políticament, criminos.

L'actuació obrera

Amb la conferència que en Josep Puig d'Asprer, versant sobre el tema «Els drets de l'home», donarà aquest vespre, acaba la primera sèrie de les organitzades pels Sindicats de Llanterres, Llauners, Fumistes i similars i Fundidors de Ferre.

Vist l'èxit i acceptació que aquesta primera sèrie ha tingut, creiem que no s' farà esperar l'anunci de temes i conferencians de la segona tanda.

El passat diumenge, a la Casa del Poble, se celebrà un míting, organitzat pel ram de paletes i peons, per a protestar de l'actitud de la policia respecte d'ells i donar compte del boicot declarat a la companyia dels ferrocarrils de M. Z. A.

Parlaren, per la Federació de paletes de Badalona, el company Arbós; per la Confederació de paletes de Vilanova i Geltrú, el company Garí; pels paletes de Gràcia, el company Píera; pels de Sarrià, el company Mariano; pels fusters de Barcelona, el company Bancosa; pels de Gràcia, el company Pey; pel ram de construcció, el company Alós; per la Confederació Nacional del Treball, el company Miranda; per la comissió pro presos, el company Canela; pels carrilaires de la Ràd Catalana, el company Martínez; per *Solidaridad Obrera*, el company Pestaña; per *Tierra y Libertad*, el company Herreros; presidí el company Molins, de la Federació local de paletes de Barcelona.

Com s'anuncià, el dimarts, dia 7, el doctor Mer i Güell donà una conferència tractant el tema següent: «Aspecte higiènic de la qüestió obrera.»

Després d'un breu pròleg, digué que anava a tractar la qüestió obrera sols en l'aspecte científic; que el problema obrer és una fase només de la qüestió social, i que podia concretar-se en dos mots: fortitud i sindicalisme; fortitud, que vol dir cultura, civisme, aptitud; i sindicalisme, que comprèn el referent a l'obrerisme. L'educació física i pedagògica — diu — ha d'ésser l'objectiu dels homes: com més perfeccionats, més lliures serem.

Econòmicament resulta que el triangle democràtic és una ficció, puix ni la revolució francesa ha tret l'esclavitud econòmica de l'obrer.

En eloqüents períodes tracta de la tirania del burgès volent imposar la gerarquia de la sang i del diner; i per a l'obrer no deu haver-hi altra gradació social que la del saber.

Diu que per a l'higienista és principi capital el d'evitar que treballin els nois i les dones.

Parlà, també, de les dificultats que tenen les dones obreres per a criar-se els fills, cosa que els poderosos solucioneu amb un bon didatge. Remarca que les mares deuen criar-se els fills, i per això és un problema interessant la lactància.

Finalitzà la conferència dient que deuen regular-se les jornades de treball i que aquest ha de tenir lloc en les millors condicions higièniques, puix aquest és un aspecte transcendentallissim de la vida social.

El company Sala, que presidia, demanà si algú volia controvertir els conceptes exposats pel doctor Mer i Güell, fent ús de la paraula, en tal sentit, els companys Negre, Valle, Rueda i Perena, essent tots degudament contestats.

El passat dissabte, en Ramon Bertran donà la conferència ja anunciada, sobre l'importància de les federacions, explicant l'organització i l'acció a fer de les mateixes. Elogià les federacions i feu retret dels enemics que tenen. Advocà per l'acció col·lectiva, la transcendència de la qual és força important. Evoca el treball intens i fecond assolit per uns quants homes, al segle XVIII i començament del XIX. Explicà el funcionament i tracte dels delegats dels Sindicats amb les Federacions, constituint un gran nucli de defensa societaria. S'ocupà de la creació de Premsa essencialment obrera, fuetjant la Premsa aburguesada que patim. Diu que els Sindicats haurien de tenir un empleat, amb sòu, per als afers d'administració i correspondència. Després d'extendre's parlant de l'acció defensiva de les federacions, acabà dient que l'importància d'aquestes ve consignada per l'esperit de solidaritat que enclou.

El company Costa, que presidia, demanà si algú volia controvertir quelcom de la conferència,

fent-ho així el company Valle per a combatre la retribució, pels Sindicats, d'un individu determinat que s'encarregués de l'administració. El company Negre s'adhereix al criteri den Valle, afegint que, tot i admetent l'importància de la federació, la creu inútil per a l'acció, car les autoritats i la burgesia s'encarregarien de neutralitzar la virtualitat d'aquest baluart de defensa dels obrers. Per tant, el proletariat, més que res, ha de refiar-se de l'oportunitat; i pot més, en un moment donat, una solidaritat de sentiments, que totes les organitzacions legalitzades, la vida de les quals està a mercè dels que manen. El company Azeves parlà també contra tota mena de retribució. En Bertran aclareix el que li han controvertit i es ratifica. Els companys Valle i Negre exposen més arguments encara. Aleshores s'aixeca el company Coll, de nacionalitat estrangera, defensant la retribució dels que treballen a l'administració dels Sindicats i deixa anar algunes frases despectives per al proletariat d'aquí, les quals són contestades energicament pel company Negre.

El company Costa, entenen que la discussió esdevenia anormal, amb l'assentiment unànim, donà per acabada la conferència.

Unió Catalanista

Secció oficial

A base de la Secretaria de Propaganda de la Junta Permanent, s'ha constituït una Comissió de Propaganda amb un Representant de cada un dels Casals Catalanistes dels Districtes I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, Sang Nova, Martinenc, Joventut Catalanista i La Nació.

Dels acords de la primera reunió, ja sancionats per la Junta Permanent, mereix esment el referent a l'edició periòdica d'unes fulles de propaganda que se'n diran *Llegiu!*

Aquesta publicació serà costejada per socis protectors, col·lectius i individuals, pagant els primers una quota mínima d'una pesseta i els segons de vinticinc cèntims al mes, quota que donarà dret a recollir els exemplars que corresponguin a l'estricta preu de cost, per a obtenir la major propagació possible.

Ha sortit ja la primera fulla-programa, que's pot recollir a les oficines de l'Unió Catalanista, Canuda, 14, principal.

Aquest primer acord demostra que dirigirà eficaçment les seves tasques la nova Comissió de Propaganda; cal només que nostres bons amics s'apressin a inscriure's protectors de les fulles *Llegiu!* i les entitats adherides s'inscriguin també en la proporció dels elements de que disposin, no regatejant-hi ningú el seu concurs.

Aiximateix cal esperar que els companys de la Comissió, si arriben a sentir-se mancats de les forces necessàries, cedexin el lloc d'honor, tot seguit, a altres companys d'activitat i d'iniciativa, per a complir el seu comès.

La Junta Permanent espera i sol·licita de tots els amics de l'Unió Catalanista que col·laboraran a les tasques de la nova Comissió, la qual també té l'objectiu d'establir la relació, imprescindible, de la Junta Permanent amb les entitats adherides per al millor èxit de l'actuació nostra.

Per acord de la Junta Permanent, *El Secretari de Propaganda*, J. GRANT I SALA.

L'Unió Catalanista ha dirigit a la Mancomunitat de Catalunya una instància en sol·licitud de que sia acordada una subvenció per a ajudar a fer possible l'iniciativa llençada per prestigioses personalitats de Barcelona i que l'Unió Catalanista ha recollit, consistent en enviar, per Nadal, un present a tots els soldats catalans — de la Catalunya nostra i de la Catalunya francesa — que lluiten als fronts de guerra per la causa d'un o altre dels bel·ligerants.

El propòsit que amb la realització d'aquest acte persegueix l'Unió Catalanista — diu l'instància cursada — no és altre que fer vivents els vincles de germanor patriòtica entre els fills de Catalunya d'aquí i aquells altres que, enduts per una impulsió generosa o en compliment d'un sagrat deure, ofereixen llur vida catalana a la lluita d'Europa.

Acció Catalanista

El prop-passat dia 7 tingué lloc l'acte inaugural de l'Associació Catalanista de Gràcia, recentment constituïda i erigida en baluart defensor dels ideals de l'U. C.

Ocupà la presidència el Doctor Martí i Julià. Seguidament l'August Font, en nom del President d'aquesta Associació, pronuncià un breu parlament, amarat de sentimentalisme i de fervor patriòtic. Començà fent una eloqüent salutació, exhortant després, als socis d'aquesta nova entitat, perquè prossegueixin amb fe la gran creuada que'ns cal fer als catalans si volem promptement implantades les nobles, humanes i legítimes aspiracions de Catalunya.

L'Antoni Rovira i Virgili desgranà a continuació la seva anunciada conferència sobre «El Problema de la Llengua» en la qual exposà bellíssimes concepcions, que'ns doi no poder transcriure íntegrament en aquestes columnes.

Començà elogiant la nostra parla des del punt d'obir filològic. Posseeix, digué, tots els nexes que acompanyen a's idiomes vius i perfectes.

Explicà la transcendència de la llengua en la afirmació i concreció de la nacionalitat.

Fustigà l'acció centralista dels estats que coaccionen els pobles anul·lant el seu verb, que és sang del seu esperit, per a imposar-ne una altre que no podrà mai respondre al seu desplegament, privant-li l'expressió sincera de són ésser i matant-li el sentiment més intens que forgi la seva ànima; anorreat aquest romanticisme creador de l'amor i la bondat.

Censurà aquesta maror que tot sovint aixequen alguns parlamentaris espanyols contra la llengua catalana, afegint, el conferenciant, que res hem de temer per això; per a res ens h n d'afrontar els cursis parlaments que contra la nostra parla es formulin, car de ço que'ns hem de preocupar és de que a dins de Catalunya no s'entorpeixi el curs que té traçat, que siguin tots els catalans que la parlin, escriguin i coneuguin. Quan això tindrem, la nostra ona geganta farà via avant, sense que cap obstacle sigui prou gros per a deturar-la.

Catalunya, si vol ocupar nn lloc al món, l'ha de sol·licitar amb la seva parla, que és l'ànima de la nacionalitat. Diu que Catalunya s'ha dolgut del mal de creure fàcil la seva redempció.

Acabà, dient: els centralistes, irrespectuosos amb totes les lleis naturals, voldran apagar el foc dels catalans, però no podran augmentar per a ells ni una guspira més; podran malmetre la nostra literatura, però no logran que, cap català ocupi un lloc entre ells; o Catalunya, o res.

A continuació el digníssim President de l'Unió Catalanista digué: l'«Unió» se sent honrada d'inaugurar aquest nou casal que podrem dir-ne el cau dels vells lluitadors; que podrem considerar-lo el rejuveniment d'uns abnegats que la seva dignitat política els havia enclòs a casa seva fins ara.

Elogià les paraules del conferenciant, dient que aquelles no eren habilitats de filòleg ni enginyers d'orador, sinó filles d'una ànima nacionalista que ja en el nostre poble troba ressò.

Per actuar, vèncer i lliberar — digué — és necessari que un poble es dignifiqui en la seva moral i ètica política, que de mica en mica, li proporcionarà una personalitat necessària perquè aquests canvis tinguin un efecte. Sense la bondat dels homes la llibertat no hi és. Pensem que si en el món governessin les normes morals que existeixen en la major part dels cors, la guerra no hi fóra. És tot el món que's transforma i va endavant.

Per això és necessari que nosaltres ens dignifiquem; que l'adquirim aquesta bondat que fa a l'home, savi i conscient. Cal que ho tinguin present aquell catalans que deixen en l'abandó la nostra llengua, car si ho fan — i examinem-ho bé — és perquè estan mancats de l'ètica que posseeixen altres pobles i amb això és amb ço que no transgim i això és ço que vol corregir l'Unió Catalanista.

El dia 8 del corrent, al Casal del Districte II, se celebrà una festa benèfica, organitzada pel Grop Feminal, dedicada als petits deixebles de les Escoles que sosté el Casal esmentat.

Al dematí se'ls donà esmorçar i se'ls repartiren peces de vestir. Després cantaren i recitaren diferents composicions. Clogué l'acte un parlament del president del Casal, doctor Fontbona.

A la tarde, seguint el programa i presidint l'acte, en representació de la Jun a Permanent de l'Unió Catalanista, el nostre company J. Grant i Sala, a qui cedí la presidència la senyoreta Ramona Artigas, president del Grop, se llegiren inspirades poesies i es cantaren diverses composicions, per les nenes Cots, Bullie i Fuster, per les senyoretes Mitjavila, Rubiols (Q.), Ricohol, Font, Falga, Bullie, Rubiols (E.) i per diferents companys nostres. La secretaria del Grop, senyoreta Teresa Alonso, llegí una bella poesia. En Grant i Sala feu el parlament de gracies, amb eloqüents frases, enaltint la tasca de les senyoretes del Grop i encoratjant-les. Finalment, els con-corrents, ja drets, cantaren *Els Segadors*.

A la nit, la Coblà Barcino donà una audició de sardanes, que foren puntejades amb joia.

En resum, una festa de grata recordança.

L'excés d'original d'actualitat ens impossibilita el ressenyar la conferència que, el passat dis-sabte, nostre company Pere Casals donà, al Casal Catalanista del Poble Nou.

Ho farem en el número vinent.

Aspectes de la lluita Notes del viatge

La primera assemblea

No ha estat pas en va la crida feta als viatjants de Catalunya, puix, responenent a un gest de dignitat, anem tots contribuint, amb nostres escassos dons periodístics, a la generosa oferta de LA NACIÓ.

Per a exterioritzar nostres queixes, per a convertir l'estament nostre en una força social respectable i per a fer valer nostres peticions és pel què hem d'unir-nos.

Són tants i tan diferents els assumptes de què hem de tractar, que, abans que tot, ens interessa, als que simpatitzem amb l'idea d'aquesta unió, saber quants som, puix crec que ja és hora de començar a remetre nostra adhesió, per carta, aprofitant, de moment, aquesta benèvola Redacció de LA NACIÓ, que amb tant desinterès ens ajuda a fer la campanya pro unió.

Així, doncs, tots els viatjants catalans que vegin amb simpatia aquest intent d'organitzar-nos que estem portant a cap haurien d'enviar—i això és un parer ben particularment meu—l'adhesió llur a l'iniciativa feta pública.

Fent-ho així, podrien començar-se els treballs necessaris per a convocar la primera assemblea, puix amb motiu d'apropar-se les festes de Nadal, que tots passem a les nostres llars, se'ns presenta una bona ocasió per a reunir-nos i, un cop aplegats, anar exposant iniciatives i impressions.

Què us sembla, viatjants de Catalunya, hem d'aprofilar-la aquesta confortació d'esperit que a tots, ara, ens anima?

Com que tot el que a nosaltres atany ha de començar-se de nou, ens caldrà molt temps per a anar organitzant-nos, empero si féssim ara una reunió preparatoria, exterioritzaríem nostre pensament amb més amplitut que amb la ploma ho

hem fet, i d'aquella reunió podria sortir-ne quelcom aprofitable.

Avui ja fa goig veure tota aquesta gran familia de viatjants catalans com s'apressa a cercar LA NACIÓ a les poblacions on anem a treballar, ço que vol dir que tots comparteixen amb nosaltres l'idea de laborar per a l'avenir i estar disposats a fer acte de presència el dia que se'ls cridi.

Aprofitem, doncs, aquest Nadal per a celebrar la primera assemblea i posem-hi tots la voluntat per tal que arribi a ésser una esplendorosa realitat aquesta unió de viatjants de Catalunya, que tant se troba en manca.

De la primera assemblea podrien sortir-ne els elements per a propagar les idees nostres entre els viatjants catalans que surten de Catalunya i començar a demanar l'opinió dels que no s'haguessin inscrit, a fi de veure si en poc temps podríem comptar amb una potent organització.

Jo crec, viatjants catalans, que si tots estem d'acord, podríem, sense perdre temps, celebrar la primera assemblea en una d'aquestes festes, que creiem és la data més oportuna.

LLUÍS M.ª SOLÉ

Millora.—Se troba fora de perill, i, per tant, en període de millora, nostre amic Cabecerán, qui, com ja diguerem, se trava, a Figueres, malalt de pulmonia. Esperem amb ansia poder donar compte del seu total restabliment.

Resultats pràctics de nostra campanya.—Sabem de bona tinta que la campanya encaminada a crear una forta organització de viatjants de començ, que ells mateixos han iniciat des d'aquestes columnes, conarà ben aviat pràctics resultats. No tardarem gaire a poder donar amplis i complets detalls d'aquest nou aspecte de la campanya empresa.

NOVES

VALIOSOS elements del Poble Sec estàn fent els treballs necessaris per a constituir en aquella barriada un Casal d'Unió Catalanista. No dubtem, per l'entusiasme amb que aquells elements treballen, que ben prompte serà una realitat.

S'ha redactat a la nostra ciutat un misatge dirigit a la nació Serbia el qual estàn firmant les més prestigioses personalitat de Catalunya. En aquest misatge s'expressa l'admiració de la nostra patria per l'heroisme amb que ha suportat l'invasió del seu territori nacional i la ferma confiança de Catalunya en que Serbia tornarà a la possessió de la seva sobirania.

En Francesc Rosell disertarà sobre «El primer dret de l'home» en el Centre Republicà Català «Sang Nova», Tarragona, 87, aquest vespre a les deu.

La Secció d'Esbarjo del Casal Catalanista del districte II realitzarà, demà, diumenge, una excursió a Sant Medí. Per a detalls, a l'hostatge social, Alvarez, 8, pral.

El divendres passat, dia 10 del actual, morí en aquesta ciutat el gran comediograf i notable escriptor Albert de Sicília Llanas.

L'enterrament que s'efectuà el diumenge, fou una veritable manifestació de dol, assistint-hi les figures més rellevants de la Literatura catalana a més dels representants de diferents entitats i periòdics d'aquesta ciutat.

Sentim fort condol per la perduda de tan notable escriptor.

El senyor Royo Villanova ha estat nomenat Director general de primera ensenyança.

Preguem a la comisió nomenada per a l'emaltiment de la llengua catalana, que felicití al govern de l'Estat perq'è un dels seus primers actes ha estat donar una satisfacció a Catalunya.

Probablement en el proper número podrem donar detalls concres respecte la patriòtica solemnitat, nomenada «Cap d'Any català», que estàn organitzant la Juventut Catalanista de Barcelona i l'Orfeó Gracienc, a profit de l'Associació Protectora de l'Ensenyança catalana.

Hem rebut el primer número del periòdic «Caritat» editat per la Comissió d'ausilis catalana, valenciana, balear, de Mèxic, en el qual s'hi publica un manifest demanant l'apoi de tots els catalans per a alleugerir un xic la miseria de les moltes families catalanes que's troben en aquell país, víctimes de la revolució.

S'ha constituït a Valparais (Xile) un nou Centre Català. Amb aquest, són tres les entitats catalanes que existeixen en aquella República.

Avui, a les deu de la vetlla, en M. Rossell i Vilà de la Joventut Nacionalista de Catalunya, donarà una conferencia al «Casal Catalanista del Poble Nou», Vad-Ras, 218, baixos, desenrotllant el tema «Influencies de l'alimentació en les societats humanes».

Organitzat per elements de l'Associació Catalanista de Valls, se celebrarà, en aquella ciutat, el 24 de Juny de l'any vinent, un Concurs de Lectura i Escriitura Catalanes.

Aquest Concurs ha tingut excel·lent acollida a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, sots els auspicis de la qual se celebrarà.

Han començat ja els treballs preparatoris, i oportunament se publicarà el cartell, les condicions del Concurs i la llista de premis.

Amb una conferencia del doctor Martí i Julià sobre «El Nacionalisme de Catalunya», celebrarà, aquest vespre, a les deu, l'inauguració de ses tasques el Casal Catalanista del Districte X, carrer Major del Clot, 88.

Llegim que, a Valencia, amb motiu d'una conferencia que donà, la setmana passada, el distingit publicista Rafel Trullenque, s'ha constituït un potent nucli d'Esquerra Valencianista, amb el nom de Joventut Nacionalista Republicana i de la qual ne formaran part elements tan prestigiosos com l'esmentat senyor Trullenque, l'ex president de la Joventut Valencianista i ex director de *Patria Nova*, senyor Ferrandis Agulló, el poeta senyor Puig Espert, el propagandista republicà en Joan Villanueva, el reputat metge Espinosa i altres.

COMITÉ DE PREMSA DE LA UNIÓN CATALANISTA

Nombre actual d'abonats a
RENAIXEMENT i LA NACIÓ

1033

Nombre de sotscrits a la cooperació de 50 ptes.

93

• • LA NACIÓ • •

EDICIÓ DEL COMITÉ DE PREMSA

:: DE LA UNIÓN CATALANISTA ::

ABONAMENT

1 pesseta trimestre :: Estranger : 1'50 pessetes

COMBINACIÓ AMB RENAISSANCE

2'50 pessetes trimestre :: Estranger : 4 pessetes

Imp. Josep Sabadell i C.^a, S. en C.—Mallorca, 257 bis